

עירובין נב: (תחילת הפרק) עד נג: (4 שורות מלמטה)

ביאורי מושגים

עיבור העיר: כל בית [וכן חלקי מבנים נוספים המובאים במשנה] העומד מחוץ לעיר ואין בינו ובין העיר יותר משבעים אמה ושני שלישי אמה (=שבעים אמה ושירים), הריהו מצטרף לשטח העיר ונקרא 'עיבור העיר'.
במשנה נאמר שהאלפיים אמה של תחום שבת נמדדות מעיבור העיר והלאה (ולא מקצה העיר עצמה והלאה).

משנה

רשימת דברים שנחשבים לשטח העיר (=עיבור העיר)
(כאשר הם במרחק של עד שבעים אמה ושירים לעיר):

- בתים שבולטים החוצה מהעיר.
- מגדלים שבולטים מחוץ לחומת העיר.
- מחיצות של בית הרוס.
- גשרים ונפשות שיש בהם בית דירה.

כיצד מודדים 2000 אמה?

שלב א: אם יש ברוח אחת בליטה שנחשבת לשטח העיר, אז כל אותו הצד בקו אופקי זה נחשב לשטח העיר.
שלב ב: מסמנים את גבולות העיר (ועיבוריה) ב-4 קוים ישרים בצורת טבלה מרובעת, ומודדים משם והלאה.

מחלוקות רב ושמואל

הגירסה במשנה: 'מעברין' (כאשה עוברה) או 'מאברין' (מלשון אבר).
מבנה מערת המכפלה: 2 בתים זה לפניו מזה או בית ועלייה על גביו.
אמרפל/נמרוד: מה השם המקורי ומה הכינוי.
"ויקם מלך חדש על מצרים": חדש ממש או שנתחדשו גזירותיו.

מימרותיו של ר' יוחנן:

- למדתי מר' אושעיא שהגירסה במשנה היא 'מאברין'.
- "ב תלמידים היו לו לר' אושעיא ולמדתי לב וחכמת כל אחד ואחד.
- כשלמדנו אצל ר' אושעיא ישבנו בצפיפות מרובה (4 תלמידים באמה) כדי לשמוע את דבריו.
- חבריו של ר' אושעיא לא יכלו לעמוד על סוף דעתו (כמו חבריו של ר"מ).

בני יהודה נתקיימה תורתם בידם, ובני גליל לא נתקיימה תורתם בידם מדוע?

- בני יהודה דייקו בלשונם והיו מניחים סימנים בלימודם.
- בני יהודה למדו מרב אחד (וכך לא התבלבלו).
- בני יהודה לימדו לאחרים.

ר' יהושע בן חנניה: מימי לא נצחני אדם חוץ מ-

- אשה - הוכיחה אותו על כך שלא שייר כלום בקערה עבור השמש.
- תינוקת - הוכיחה אותו על כך שעבר בשדה שאינה שלו.
- תינוק - ר' יהושע לא הבין את פשר הדרכתו ('קצרה וארוכה' לעומת 'ארוכה וקצרה').